

Βιβλικά**Τι σημαίνει «ακούω το Θεό που μου μιλάει»;**

«Τι κάνετε στις Πνευματικές Ασκήσεις»;... Είναι ένα ερώτημα που ακούμε συχνά. Πολλά πράγματα μπορεί να συμβούν κατ' αυτή την πνευματική εμπειρία! Που συχνά δεν τα περιμένουμε.

Είναι μια ευκαιρία να μιλήσουμε στο Θεό. Ή να προσευχηθούμε όπως συνηθίζεται. Αυτό όμως μπορούμε να το κάνουμε γιατί πρώτος ο Θεός μας μίλησε, αποκαλύφθηκε στους ανθρώπους.

Για μια πιο ολοκληρωμένη απάντηση χρησιμοποιώ ένα μικρό κείμενο του π. Γκιγιέ που είχα τη χαρά να τον έχω καθηγητή στις βιβλικές μελέτες κατά τη Θεολογία. Πιστεύω ότι ένα τέτοιο κείμενο θα διαφωτίσει αρκετούς αναγνώστες.

π. Γ. Μ.

Αν αληθεύει πράγματι ότι ο Θεός μας μιλάει, τότε πρέπει να μάθουμε να τον ακούμε.

Τι μπορεί να σημαίνει «ακούω το Θεό που μου μιλάει»;

- Σημαίνει πριν απ' όλα μια βασική στάση αποδοχής και προσοχής, δηλαδή μια συνεχής απόσταση που παίρνουμε σε σχέση με το δικό μας τρόπο αντίληψης, σε σχέση με τις αγαπημένες μας ιδέες, τις προσωπικές μας πεποιθήσεις. Όπως δεν μπορεί να μάθει κανείς να γνωρίζει τους άλλους παρά βλέποντάς τους να δρουν, ακούγοντάς τους να μιλούν, αγκαλιάζοντας τις χαρές και τις λύπες τους, το ίδιο δεν ακούει κανείς το Θεό να του μιλάει παρά αν είναι έτοιμος να ξεχάσει τις δικές του συνήθειες.

- Ακούω το Θεό να μιλάει, δε σημαίνει ότι περιμένω καταπληκτικά γεγονότα, ότι πιστεύω πως απότομα θα αισθανθώ να με ωθεί μια εσωτερική δύναμη, να με φωτίσει μια αιφνίδια αποκάλυψη. Ο Θεός έχει πολλούς τρόπους να μιλάει στην καρδιά μας. Τις περισσότερες φορές, μας μιλάει μέσα από τα γεγονότα που συμβαίνουν στη ζωή μας, από τις διάφορες συναντήσεις που πραγματοποιούμε. Αλλά με την προϋπόθεση ότι δεν υφιστάμεθα αυτά τα γεγονότα και αυτές τις συναντήσεις με αδράνεια. Ο Θεός μας μιλάει μέσα από τις αντιδράσεις μας: μας κάνει να αντιληφθούμε προοδευτικά πόσο περιορισμένες είναι, πόσο ανεπαρκείς, και μας κάνει να αντιληφθούμε ακόμα ό,τι το θετικό περιέχουν. Ο Θεός μας μιλάει αν είμαστε ζωντανοί. Αλλά το να ζει κανείς δεν είναι μόνο το να κινείται ή το να μπορεί να αντιμετωπίσει τους ανθρώπους και τα πράγματα: είναι ακόμα το να σιωπά, το να ακούει, το να προετοιμάζεται.

- Ακούω το Θεό να μιλάει, είναι ακόμα, και πάντοτε, να τον ακούσω να μιλάει στις Γραφές, και πριν απ' όλα στα ευαγγέλια. Και είναι το να κάνω συνεχώς το πέρασμα από το Λόγο που μας δόθηκε μέσα στην Αγία Γραφή και τη

χριστιανική παράδοση, στο λόγο που δέχεται κανείς προσωπικά στο εσωτερικό της καρδιάς του και στην πεζότητα της καθημερινής του ζωής.

- Ο Λόγος του Θεού που μας δίδεται με την Αγία Γραφή έχει προτεραιότητα. Επειδή δεν είναι μια προσωπική εμπειρία, αλλά η εμπειρία ενός λαού που συνεχώς ο Θεός τον παίρνει κάτω από την προστασία του. Επειδή, σε τελευταία ανάλυση, είναι η ίδια η εμπειρία του Ιησού Χριστού, εμπειρία που απόκτησε γενόμενος άνθρωπος μέσα στο λαό του Ισραήλ, εμπειρία που έζησε μπροστά στους δικούς του και που κοινοποίησε μ' αυτό τον τρόπο στην Εκκλησία του.

- Περισσότερο από ποτέ άλλοτε, σήμερα που όλες οι παραδόσεις, ακόμα και οι πιο σοβαρές και οι πιο βασισμένες, βρίσκονται μοιραία κλονισμένες και αμφισβητούμενες από τα ερωτηματικά που η ανθρωπότητα θέτει σχετικά με το πεπρωμένο της, το παρελθόν της και το μέλλον της, το άκουσμα του Λόγου του Θεού αποβαίνει μια απαίτηση της χριστιανικής ζωής, μια αναγκαία βάση για κάθε πνευματική ζωή. Όχι για να διώξουμε από τη μέση τις ανθρώπινες εμπειρίες αντικαθιστώντας τις με το Λόγο του Θεού. Αλλά, αντίθετα, επειδή ο Λόγος του Θεού δεν είναι πουθενά αλλού τόσο ανθρώπινος όσο στην Αγία Γραφή. Πουθενά αλλού η ποικιλία, το βάρος, το βάθος της ανθρώπινης εμπειρίας, δε βρίσκεται συγκεντρωμένη με τόση ένταση. Με την εμβάθυνση της γνώσης της Αγίας Γραφής, με το να αφήνει κανείς τον εαυτό του να μορφώνεται από τη Αγία Γραφή, μαθαίνει ταυτόχρονα και να ακούει το Θεό και να ανακαλύπτει αυτό που είναι οι άνθρωποι.

- Ακούω το Θεό να μιλάει μέσα στην Αγία Γραφή, σημαίνει ότι τον παίρνω τελείως στα σοβαρά. Αν ο Θεός μιλάει, σημαίνει ότι κάτι έχει να πει, και αλίμονο σ' όποιον θα περνούσε αδιάφορος μπροστά απ' αυτό το λόγο! Αλλά ακούω το Θεό με προσοχή, σημαίνει επίσης ότι καταβάλλω προσπάθεια να εννοήσω αυτό που θέλει να πει μέσα στα βιβλία που έγραψαν άνθρωποι. Εννοώ τις Γραφές, δε σημαίνει ότι απομνημονεύω λέξη προς λέξη όλες τις σελίδες της Βίβλου, αλλά σημαίνει ότι μαθαίνω να κινούμαι άνετα μέσα σ' αυτό τον κόσμο, να εξερευνώ αυτό τον κήπο των θαυμάτων. Να διακρίνω τα μεγάλα δέντρα, τις κύριες μορφές, τις δευτερεύουσες φυτείες, την κοινή βλάστηση. Δεν υπάρχει κήπος χωρίς αυτά τα σύνολα. Με τον όρο όμως ότι δεν νοθεύονται οι αναλογίες.

- Ακούω το Θεό να μιλάει μέσα στις Γραφές, σημαίνει ότι παίρνω τη θέση μου μέσα στην Εκκλησία. Η Αγία Γραφή απευθύνεται πριν απ' όλα στην Εκκλησία, και η Εκκλησία συνέλεξε και καθιέρωσε τα Ιερά Γράμματα ακούγοντας το Θεό να της μιλάει. Ακούω την Αγία Γραφή μέσα στην Εκκλησία, σημαίνει συγχρόνως ότι στρέφω την προσοχή μου προς μια φωνή δεν είναι από τις γνώριμες και που έρχεται από αλλού, και ότι ανακαλύπτω πως, αποδεχόμενος αυτή τη φωνή, ακούω πιο καθαρά το Λόγο του Θεού και η ακοή μου γίνεται πιο προσεκτική. Η Εκκλησία δε μας παραχωρεί το μυστικό των Γραφών με αλλεπάλληλες εξηγήσεις και διευκρινίσεις. Ακούει και μας καλεί να ακούσουμε. Κοιτάζει και μας μαθαίνει να βλέπουμε.

- Μαθαίνω να ακούω το Θεό μέσα στις Γραφές, σημαίνει ότι απελευθερώνομαι από τις ψεύτικες αντιθέσεις, από τα ψεύτικα είδη πιστότητας σ' ένα γράμμα που ειδωλοποιείται, αλλά σημαίνει ακόμα ότι αρχίζω να εμβαθύνω ασταμάτητα, ότι ανακαλύπτω πως η πιο φροντισμένη προσοχή δεν έφθασε ποτέ στην πλήρη εξερεύνηση αυτού του θησαυρού. Όπως η αγάπη ανακαλύπτει τα χαρακτηριστικά

ενός προσώπου πάντα νέου, ακατάληπτου: Το πρόσωπο του Κυρίου Ιησού Χριστού.

Jacques Guillet τ.Ι.
Μτφρ. π. Σεβ. Φρέρης

Εκκλησία - Κόσμος

Ο σημερινός κόσμος

Πρώτο μέρος

Είναι κοινή διαπίστωση ότι τα πάντα σήμερα μαρτυρούν πως βρισκόμαστε σε μια μεγάλη εποχιακή κρίση, όπου ο όρος κρίση δεν έχει ηθική διάσταση αλλά προσδιορίζει μια επώδυνη υπαρξιακή αλλαγή. Η αλλαγή συνίσταται στο πέρασμα από «έναν αστερισμό σε κάποιον άλλο που περιλαμβάνει ένα σύνολο πεποιθήσεων, αξιών, συμπεριφορών κ.ο.κ. τις οποίες συμμερίζονται τα μέλη μιας δεδομένης κοινότητας» και δίνουν μια εικόνα αρκετά συγκεκριμένη αυτής της κοινότητας¹. Επώδυνη κατάσταση, γιατί ενώ ξέρουμε από πού ξεκινάμε τη νεωτερικότητα, ακόμη δεν διαφαίνεται προς τα πού πορευόμαστε.²

Τα στοιχεία που διαμορφώνουν αντιλήψεις και νοοτροπίες

Οι νεότεροι χρόνοι γεννήθηκαν μέσα από το διαφωτισμό ο οποίος πρέσβευε πως αληθινό και αντικειμενικό είναι ό,τι εμπίπτει εμπειρικά στις αισθήσεις και ό,τι μπορεί να αποδειχτεί με βάση τη λογική, τη λογική που διέπει την ανάπτυξη των φυσικών επιστημών. Ο διαφωτισμός επίσης πρέσβευε ότι ο άνθρωπος από τη φύση του είναι καλός και η κακοδαιμονία του οφείλεται στην αμάθειά του. Μπορεί, λοιπόν, να λυτρωθεί από τον κακό του εαυτό χάρη στη συνεχή μόρφωση που οδηγεί στην πρόοδο και την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας. Πίστευαν ότι η συνεχής πρόοδος και ανάπτυξη, όχι μόνο θα δώσει ένα νόημα στη ζωή του, αλλά συνάμα θα εκλέπτυνε τη συνείδησή του και έτσι θα έβρισκαν πλήρη λύση όλα τα υλικά και υπαρξιακά προβλήματά του ανθρώπου.

Αξίες που καλλιεργούνται και προωθούνται από μια τέτοια νοοτροπία είναι η εργασία, ως παραγωγικό έργο που δίνει νόημα στη ζωή και θέση στην κοινωνία, μόρφωση, δημοκρατική διακυβέρνηση (κοινοβουλευτική εκπροσώπηση) ως υπεύθυνη συμμετοχή στα κοινά, ισότητα, αδελφοσύνη, ελευθερία.

Οι παραπάνω αντιλήψεις μπαίνουν σε κρίση, εξαιτίας των μεγάλων πολέμων που μεσολάβησαν και του φόβου του πυρηνικού ολέθρου που δημιουργήθηκε, όπως και της οικολογικής καταστροφής την οποία προκάλεσε η αλόγιστη εκμετάλλευση της φύσης κ.ο.κ. Φάνηκε καθαρά ότι η επιστημονική πρόοδος δεν

¹ Thomas S. Kuhn

έφερε την αναμενόμενη αναβάθμιση της ανθρώπινης ύπαρξης, πόσο μάλλον δεν έγινε αιτία εκλεπτυσμού της συνείδησης και της ηθικής προόδου, όπως περίμεναν και ευαγγελίζονταν οι πατέρες θεμελιωτές του διαφωτισμού και οι απόγονοί τους.

Έτσι στα τέλη του περασμένου αιώνα διαμορφώνονται νέες τάσεις:

1.- Στη δεκαετία του εξήντα φτάνει στο αποκορύφωμά της η λεγόμενη **Εναλλακτική σκέψη**. Αυτός ο «τύπος σκέψης» (forma mentis) όσο και αν φαίνεται παράξενο εκπορεύεται από δύο αντίθετες πηγές έμπνευσης, τη φιλελεύθερη και τη μαρξιστική. Και οι δύο προσβλέπουν με τον τρόπο τους σ' ένα κόσμο ελεύθερο. Για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός για τους μαρξιστές δεν φτάνει μια απλή μεταρρύθμιση του κόσμου, αλλά χρειάζεται μια επαναστατική αλλαγή με πρωτοπορία την εργατική τάξη. Οι φιλελεύθεροι όμως ονειρεύονται ένα κόσμο χωρίς εξωτερικές δεσμεύσεις και αυτό για να κινείται ελεύθερη η αγορά.

Ο άνθρωπος έλπιζε, και ελπίζει, ότι με την επιστημονική πρόοδο και τη βιομηχανοποίηση, τα όρια του όλο και περισσότερο θα διευρύνονται και θα γίνεται κυρίαρχος της ιστορίας του, περιορίζοντας την επιρροή του Θεού σ' αυτήν μέχρι της τελικής αποπομπής του από τον κόσμο. Με αυτόν τον τρόπο θα κατακτούσε την ελευθερία του και την ωριμότητα του.

Χαρακτηριστική προσωπικότητα αυτής της εποχής είναι ο Μαρξ. και οι συν αυτό.³

Η αλήθεια συνίσταται όχι στην ενόραση και την κατανόηση του κόσμου αλλά στην αλλαγή του κόσμου. Αλήθεια είναι η δράση που χρησιμεύει για την πρόοδο και την επαναστατική αλλαγή του κόσμου

Η ηθική. Ο σωστός άνθρωπος είναι εκείνος που λέει «σκέφτομαι άρα μπορώ». Η γνώση είναι δύναμη και εξουσία, γιατί επιτρέπει να παρεμβαίνω και να χειρίζομαι επιδέξια και με αποτελεσματικότητα την πραγματικότητα. Ό,τι τεχνικά είναι δυνατό είναι και ηθικά εφικτό. «σκέφτομαι άρα μπορώ, και ό,τι μπορώ είναι επιτρεπτό».

2.- Στην επόμενη δεκαετία αναπτύσσεται η **αρνητική σκέψη**. Στη δεκαετία του εβδομήντα αρχίζει να διαφαίνεται ότι η ανάπτυξη και η πρόοδος όχι μόνο δεν είναι συνεχής αλλά και δεν παρήγαγε τα αναμενόμενα και οι κοινωνικές αλλαγές είναι κατώτερες των προσδοκωμένων. Η αισιοδοξία λοιπόν, δίνει τη θέση της στην απαισιοδοξία.

Η δεκαετία αυτή βρίσκεται πολύ κοντά στην σκέψη του Νίτσε.⁴

Δεν αναζητείται πια το νόημα των πραγμάτων. Αλλά υπογραμμίζεται το εξωλογικό, το παράλογο του υπαρκτού. Το αληθινό δεν είναι το λογικό ή αυτό που μπορεί να γίνει, αλλά το υπαρκτό παράλογο, ο Νιχιλισμός. Το μόνο που ίσως μετράει είναι το πώς εγώ θα μπορούσα να απελευθερωθώ απ' αυτήν την κατάσταση.

³ Ανατρέχοντας στην αρχαία ελληνική μυθολογία βρίσκουμε στο μύθο του Προμηθέα που περιγράφει μια τέτοια αντίληψη. Η φωτιά είναι το σύμβολο της συνεχούς προόδου που έχει ως αποτέλεσμα την κυριαρχία του ανθρώπου στον κόσμο με αποπομπή του Θεού από τον κόσμο.

⁴ Μύθος που εκφράζει αυτή την εποχή είναι εκείνος του **Σίσυφου**, σύμβολο της αιώνιας χωρίς νόημα επανάληψης του κόπου χωρίς περιεχόμενο, του φαύλου κύκλου και της απελπισίας. Για το Σίσυφο το πραγματικό είναι το παράλογο και το χωρίς νόημα.

3.- Ακολουθεί η αδύναμη σκέψη, η οποία αρχίζει να διαμορφώνεται στα τέλη της δεκαετίας του '80, και είναι ακόμη σε εξέλιξη. Είναι η σκέψη της παρακμής.

Η εξωστρέφεια και η αισιοδοξία, της εναλλακτικής σκέψης, έδωσε τη θέση της στην απογοήτευση και εσωστρέφεια του τίποτα δεν γίνεται, μια από τα ίδια, της αρνητικής σκέψης. Τώρα η εσωστρέφεια τονίζεται ακόμη περισσότερο ο άνθρωπος είναι στραμμένος και απορροφημένος από τον εαυτό του και το ιδιωτικό. Υπερτονίζει την υποκειμενικότητα, και προσπαθεί να τα έχει καλά με τον εαυτό. Του. Εκείνο που μετράει είναι πως το άτομο βλέπει την πραγματικότητα και ποια εικόνα του εαυτού του θέλει να δώσει προς τα έξω.⁵

Αλληλεγγύη και κοινωνικότητα υπάρχουν στο μέτρο που συμβάλλουν στην επιβεβαίωση του Εγώ μου. Στην κουλτούρα κυριαρχεί το εφήμερο, η εικόνα, το λαιφστάιλ, η πρόκληση. Δίνεται μεγάλη σημασία στη μόδα, στη γυμναστική, στη χωρίς όρια διασκέδαση. Περιθωριοποιείται ό,τι θυμίζει ασθένεια ή αρρώστια και την όποια στέρηση και μειονεκτικότητα.

Η μορφή που κυριαρχεί είναι ο image maker, αλήθεια είναι η εικόνα. Η ηθική το εφήμερο, αυτό που τώρα μπορώ να κάνω και με ικανοποιεί.

Οι συνισταμένες της εποχής μας

Οι παραπάνω τρόποι σκέψεις στις μέρες μας συνυπάρχουν και διαμορφώνουν ορισμένες συνισταμένες

1.- Ο Ατομικισμός, έχει προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό που ακόμη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, προϋπόθεση για κάθε δημοκρατία, από καιρού έχουν μεταμορφωθεί σε δικαιώματα του ατόμου, και η τάση αυτή τείνει να υπερισχύσει πάνω κάθε συλλογικό θεσμό .

Στις σύγχρονες δημοκρατίες, η αξία είναι το άτομο που πρέπει να προφυλαχθεί από την εισπήδηση των συλλογικών δομών που θα μπορούσαν να περιορίσουν την ελευθερία του.

Στην καθημερινή ζωή αυτό μεταφράζεται με το να δίνεται προτίμηση και προτεραιότητα σε ό,τι ικανοποιεί το άτομο και στο ό,τι διευρύνει την επιθυμία, την απόλαυση, το προσωπικό όφελος, την προσωπική επιτυχία και παρακάμπτεται ή εγκαταλείπεται ό,τι μπορεί να ενοχλήσει ή να φανεί ως εμπόδιο για τα παραπάνω. Καθετί που ζητά μια κάποια πειθαρχία γίνεται αντιληπτό ως είσοδος σε μια καταπιεστική δομή, που πρέπει να περιοριστεί, άρα πρέπει να αντιμετωπίζεται με δυσπιστία. Ακόμη και για την οικογένεια δε μιλάμε για τα δικαιώματά της αλλά για τα δικαιώματα του πατέρα, της μητέρας, των παιδιών

Για τα πάντα, μοναδικό κριτήριο είναι το εγώ.

2.- Ο Σχετικισμός υποστηρίζει ότι «δεν είναι πάντα ξεκάθαρο πού βρίσκονται τα όρια μεταξύ καλού και κακού και ότι τα πάντα εξαρτώνται από την κατάσταση και το εγώ». Μια τέτοια αρχή εξ ορισμού χτυπά την επικρατούσα θεώρηση, είτε αυτή είναι πολιτική ιδεολογία, είτε θρησκευτικό πιστεύω, στη δική μας περίπτωση,

⁵ Μύθος που εκφράζει αυτή την εποχή είναι εκείνος του **Νάρκισσου**, που αυτοθαυμάζεται στα νερά της λίμνης.

ο χριστιανισμός και οι εκκλησιαστικές του εκφράσεις. Στην πράξη αυτό μεταφράζεται ότι κάθε θρησκεία αξίζει όσο η άλλη, η μία ηθική αξίζει όσο η άλλη.

Ένα αποτέλεσμα του σχετικισμού είναι να οπισθοχωρούν οι θρησκείες, που προτείνουν κανόνες και ιδιαίτερα οι μονοθεϊστικές οι οποίες με τις απαιτήσεις τους για μοναδικότητα και αποκλειστικότητα εκλαμβάνονται ως υπαίτιες και υποκινήτριες διαφόρων μορφών φανατισμού και αδιαλλαξίας.

Ο σχετικισμός οδηγεί λοιπόν σε μια θρησκευτικότητα αλά καρτ. Εγώ διαμορφώνω κατά το δοκούν το τι θα πιστεύω, με όχι μεγάλες απαιτήσεις. Κατευθύνει τις προτιμήσεις προς μια απρόσωπη θεότητα, σε κάποιο γενικόμορφο ιερό παρόν μέσα στη φύση, στην οποία δεν είναι ανάγκη να προσευχηθείς ή να ακολουθήσεις νόμους.

Το παράξενο είναι ότι μια τέτοια νοοτροπία δημιουργεί αμφιβολία και η αμφιβολία ανασφάλεια, προϋποθέσεις που μπορούν να οδηγήσουν κάποιον σε μια φανατική προσκόλληση στην προσωπική εκδοχή των πραγμάτων.

3.- Αποτέλεσμα των παραπάνω είναι ο **Πλουραλισμός**: συνυπάρχουν πολλές ιδεολογίες που προσφέρουν τρόπους οργάνωσης και αντιμετώπισης της ζωής, αλλά και θρησκείων που προτείνουν νόημα για την ζωή, και όλες οι ιδεολογίες και θρησκείες αξιώνουν την ισοτιμία. Εμφανίζονται μάλιστα νέες θρησκείων ή και θρησκείες που με τον ένα ή το άλλο τρόπο είχαν περιθωριοποιηθεί και τώρα προσπαθούν να έρθουν πάλι στο προσκήνιο.

Το σύγχρονο κράτος δεν προβάλλει πια καμιά απαίτηση να προσφέρει ένα νόημα για τη ζωή των πολιτών του, όπως κάτω από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα και όχι μόνο. Πράγματι στα μέσα του εικοστού αιώνα προέβαλλε την απαίτηση π.χ. να υποκαταστήσει τη θρησκεία. Η πίστη στην πρόοδο αντικατέστησε την εσχατολογική ελπίδα σωτηρίας του Χριστιανισμού. Η δημοκρατία με την εμπλοκή των προσώπων στα δημόσια και η πίστη στην αειφόρο ανάπτυξη, παρουσιάστηκαν ως ικανά να δώσουν το νόημα ζωής κ.ο.κ. Μα όλα αυτά τερματίστηκαν.

Το σύγχρονο κράτος πρεσβεύει ότι είναι τα άτομα εκείνα που πρέπει να ασχοληθούν και να δώσουν το όποιο νόημα της ζωής τους. Προσπαθεί να είναι ουδέτερο και περιορίζεται στο να εγγυάται τη θρησκευτική ελευθερία των πολιτών του. Πασχίζει να περιορίσει στο ελάχιστο τις ευκαιρίες για σύγκρουση μεταξύ ομάδων ή ατόμων που ομολογούν νοήματα ζωής διαφορετικά ή και συγκρουόμενα μεταξύ τους.

Για παράδειγμα στα μεγάλα ηθικά προβλήματα που αναφύονται και αφορούν την κοινωνία, όπως εκείνα της βιοηθικής το κράτος συζητά τους κανόνες, όχι με βάση μια συγκεκριμένη ηθική αλλά με βάση την αρχή της ανεκτικότητας όσων συμμετέχουν στο διάλογο. Και συνομιλητές μπορεί να είναι είτε ένας αδιάφορος είτε ένας υλιστής, είτε ένας διακηρυγμένος ουμανιστής είτε ένας πιστός στο Θεό. Το ζητούμενο είναι όλοι να συμμερίζονται την αρχή της ανεκτικότητας και τις αξίες πάνω στις οποίες βασίζονται οι σημερινές δημοκρατίες.

Στα πλαίσια του πλουραλισμού, ο «συναγωνισμός - ανταγωνισμός» μεταξύ ιδεολογιών και θρησκείων κρίνεται με βάση το κατά πόσο ένα μήνυμα μπορεί να προσφέρει το νόημα και την ευτυχία εδώ και τώρα.

4.- Λογικό αποτέλεσμα των παραπάνω είναι να αναπτύσσεται **μια κουλτούρα του εφήμερου** η οποία έχει όλα τα συμπτώματα υπαρξιακής φτώχειας. Εκείνο που μετράει είναι το τώρα, τι μπορώ να καταναλώσω σ' αυτό και ποία εικόνα προβάλλω προς τα έξω. Αδυνατίζει έτσι η αντίληψη του ιστορικού χρόνου και του βάρους του. Το παρελθόν, οι ρίζες και το μέλλον, το όραμα, δεν καταφέρνουν να

κινητοποιήσουν το παρόν και να το καταστήσουν σταθμό στην υλοποίηση ενός σχεδίου ζωής. Με αυτόν τον τρόπο αδυνατίζει η αντίληψη της προσωπικής ταυτότητας, αφού αυτή οφείλεται στον σύνδεσμο μεταξύ παρελθόντος και μέλλοντος. Κατ' ακολουθία χλομιάζει η έννοια και η συνείδηση του ότι ανήκει κάποιος σε μια κοινωνική ομάδα και του τρόπου με τον οποίο ανήκει.

Η κουλτούρα του εφήμερου έχει ακόμη μερικές σοβαρές επιπτώσεις. Στα πλαίσια της δημιουργούνται σοβαρές δυσκολίες να στο να γίνει αντιληπτό το γεγονός ότι το παρελθόν μπορεί να είναι πηγή δεσμεύσεων για το σήμερα ή ότι οι σημερινές επιλογές του ανθρώπου μπορούν να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα και για το μέλλον. Αν αυτό δεν γίνεται αντιληπτό τότε με δυσκολία μπορεί να γίνει αντιληπτή και η αναγκαιότητα προγραμματισμού με βάση τις προτεραιότητες.

5.- Κάτι που ακόμη χαρακτηρίζει την εποχή μας είναι όχι μόνο η εύκολη και έγκαιρη πρόσβαση στην πληροφόρηση αλλά η **υπεραφθονία πληροφόρησης**. Το παράδοξο είναι ότι η συσσώρευση πληροφοριών καθιστά δύσκολη και σχεδόν αδύνατη την επικοινωνία. Η πραγματικότητα παρουσιάζεται ως μη σχηματιοποιήσιμη και ιδιαίτερα περίπλοκη, μπροστά στην οποία ο άνθρωπος στέκεται προβληματισμένος και αναποφάσιτος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα το τηλεκοντρόλ και το ζαπινγκ και στο τέλος δεν παρακολουθεί τίποτα το ολοκληρωμένο αλλά πολλά αποσπάσματα, έτσι και η πραγματικότητα προβάλλει, αποσπασματική, άρα δυσνόητη.

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι έχει διαμορφωθεί μια νοοτροπία πως ό,τι περνά από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι πραγματικό και αληθινό. Για πολλούς μάλιστα η μόνη θρησκευτική μόρφωση και πληροφόρηση είναι εκείνη που πολύ πιθανό να προσφέρουν αυτά τα μέσα.

6.- Όσο για την **Παγκοσμιοποίηση**: Για να προσδιορίσουμε αυτή την πολιτικό-οικονομική τάση με πολιτισμικές επιπτώσεις, θα χρησιμοποιήσουμε την περιγραφή που έκανε ο Πάπας με την ευκαιρία της ημέρας της ειρήνης του 1998 και επανέλαβε στην Ποντιφική Ακαδημία Κοινωνικών Επιστημών την 27/4/2001: «η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και της οικονομικής οργάνωσης προβάλλει τώρα πια όλο και πιο καθαρά ως μια πραγματικότητα, αποτέλεσμα της γρήγορης προόδου δεμένης με τη τεχνολογία της πληροφορικής. Είμαστε στο κατώφλι μιας νέας εποχής που φέρνει μαζί της μεγάλες ελπίδες αλλά και αγωνιώδη ερωτηματικά. Ποιες θα είναι οι συνέπειες αυτών των εν εξελίξει αλλαγών; Θα μπορέσουν άραγε όλοι να αποκομίσουν οφέλη από μια ολοκληρωτική αγορά; Θα έχουν όλοι επιτέλους τη δυνατότητα να απολαύσουν την ειρήνη;».

π. Γιάννης Μαραγκός
Εφημέριος Ευαγγελιστρίας
Ερμούπολη Σύρου



Απόστολοι με την Προσευχή το μήνα Σεπτέμβριο

Ο τίμιος Σταυρός

Γιατί τιμούμε ένα σταυρό;
ο σταυρός υπήρξε στην εποχή του
η λαιμητόμος ή η ηλεκτρική καρέκλα,
η θανατική καταδίκη για τους χειρότερους.
Ποιος θα είχε κόσμημα στο λαιμό του
μια τιμητική λαιμητόμο;

Αντί η αθλιότητα του σταυρού
να είχε σβήσει για πάντα
τη μνήμη εκείνου που πέθανε πάνω του,
είναι ο σταυρός που απόκτησε
όλη τη δόξα
Εκείνου, που χωρίς έλεος εμείς σταυρώσαμε.

Ο άνθρωπος αυτός, πράγματι,
ήταν δίκαιος, ήταν αθώος,
ήταν μάλιστα Υιός του Θεού.

Αναστημένος την τρίτη ημέρα
ο Ιησούς παρασύρει μαζί του
όσους θα τον είχαν συνοδέψει
στα πόδια του σταυρού του,
όσους ο ίδιος θα είχε συνοδέψει
στα πόδια του δικού τους σταυρού.

Ανοίγω τους ορίζοντες της προσευχής μου

Με εκατομμύρια χριστιανούς : Προσφέρω την ημέρα μου στο Θεό και προσεύχομαι για τους σκοπούς που ο άγιος-Πατέρας προτείνει κάθε μήνα σε ολόκληρη την Εκκλησία.

ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ, ΠΡΟΣΦΕΡΩ ΣΤΟ ΘΕΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΟΥ ΛΕΓΟΝΤΑΣ :

Πατέρα Άγιε, σου προσφέρω τις πράξεις μου, τις χαρές και τις δοκιμασίες μου, αυτής της ημέρας, ενωμένος με την Καρδιά του Ιησού που προσφέρει τον εαυτό του στην Ευχαριστία. Είθε το Πνεύμα του το Άγιο να κατοικεί μέσα μου. Και με τη Μαρία, τη Μητέρα του Ιησού και Μητέρα μας, το μήνα Σεπτέμβριο, προσεύχομαι ιδιαίτερα :

- **Οι ηλικιωμένοι να αναγνωριστούν ως πλούτος για την πνευματική και ανθρωπιστική ανάπτυξη και ισορροπία της κοινωνίας.**

Οι ηλικιωμένοι είναι οι ρίζες μας, οι γεννήτορές μας. Αυτοί μας έδωσαν το πολύτιμο δώρο της ζωής. Αυτοί μας έδωσαν την αγάπη τους, με την οποία πάλεψαν, αγωνίστηκαν για να δούμε εμείς μια άσπρη μέρα. Αυτοί μας μετάδωσαν την πίστη και την αγάπη του Θεού, αυτοί προσεύχονται και τώρα για μας, για να χαίρουμε την προστασία του Θεού. Αυτοί φροντίζουν τα παιδιά μας και τα μαθαίνουν να συμπεριφέρονται σωστά μέσα στην ανθρώπινη κοινωνία, να σέβονται τους άλλους.

- **Στην Εκκλησία της Αφρικής: Να αναπτυχθεί μια αληθινή, αδελφική συνεργασία ανάμεσα σε όσους εργάζονται για την πρόοδο και ανάπτυξη της.**

Η Εκκλησία του Χριστού δεν είναι υπόθεση κανενός. Είμαστε διαχειριστές για την ανάπτυξη και την πρόοδό της μέσα στην ανθρώπινη κοινωνία. Όλες οι χριστιανικές δυνάμεις, επομένως, οφείλουν να συνεργάζονται αρμονικά. Να θυμούνται ότι ενωμένοι έχουμε περισσότερη δύναμη, αποκτούμε μεγαλύτερη αγάπη από τις εμπειρίες που αποκτούμε συνεργαζόμενοι με τους άλλους.

Προσεύχομαι

- ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Τι σημαίνει ατομική προσευχή; Αυτού του είδους προσευχή δεν με κλείνει στον εαυτό μου, στη μοναξιά μου;

- **«Κλείσου στο δωμάτιό σου...»**

Η ατομική προσευχή είναι μια προτροπή του ίδιου του Ιησού Χριστού. Ο ίδιος έδωσε πρώτος το παράδειγμα, έφυγε μόνος σε ερημικό μέρος για να προσευχηθεί. Τα ευαγγέλια μας το υπενθυμίζουν πολλές φορές.

- **«Όπου είναι δύο ή τρεις συγκεντρωμένοι...»**

Βέβαια η ατομική προσευχή δεν είναι η μόνη που πρέπει να βιώσουμε. Η συλλογική, ομαδική προσευχή, επίσης πρέπει να βρει τη θέση της στη ζωή μας. Την βιώνουμε σε όλες τις ιεροτελεστίες μας, αρχίζοντας από την πιο σημαντική όλων : την Ευχαριστία.

Ο άνθρωπος κλείνει μέσα του μια διάσταση ατομική, την προσωπικότητά του και μια συλλογική, ανήκει σε μια κοινωνία. Οφείλουμε να τις σεβαστούμε και τις δυο, γιατί η καθεμιά μας εμπλουτίζει με στοιχεία που η άλλη δεν μπορεί να προσφέρει. Η ατομική προσευχή μας οδηγεί περισσότερο στην εσωτερική και εμβάθυνση, ενώ η συλλογική προσευχή μας οδηγεί στην εξάσκηση της αδελφότητας και της αλληλεγγύης. Μαζί μας οδηγούν στην πνευματική ωριμότητα.

- **Οδηγούν στην «κοινωνία»**

Η ατομική προσευχή εξάλλου μας προετοιμάζει στη συλλογική προσευχή. Κυρίως όταν τα θέματα της ατομικής προσευχής αντλούνται από την Αγία Γραφή που είναι κοινή σε όλους ή από κάποιο περιοδικό που μας κάνει τις προτάσεις του. Το γεγονός

αυτό δημιουργεί μια αδελφοσύνη και μας γεμίζει χαρά όταν βρεθούμε και ανταλλάξουμε τις εμπειρίες μας ο καθένας.

Οι σελίδες αυτές αποτελούν ένα είδος «Σχολείου προσευχής» το οποίο μας οδηγεί σχεδόν ασυνείδητα σε μια αυθεντική «ΚΟΙΝΩΝΙΑ»

Μη διστάζουμε να προτείνουμε και σε άλλους στο περιβάλλον μας να συμμετέχουν σ' αυτή την «ΚΟΙΝΩΝΙΑ». Θα σήμαινε μια έμπρακτη άσκηση της Αποστολής της Προσευχής.

- ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

Κυριακή 5 Σεπτεμβρίου 2004

Ακολουθώ τον Ιησού. (Λουκά 14, 25-33)

Ένα κείμενο σαν αυτό πρέπει να το ακούσουμε για να το κατανοήσουμε καλύτερα.

1. **Φαντάζομαι τον Ιησού**, μέσα στο πλήθος. Τα κίνητρα των ανθρώπων είναι πολλά και ποικίλα. Ορισμένοι έχουν γενναία και ειλικρινή κίνητρα, άλλοι πάλι συμφέροντος και υποκρισίας. Ποια είναι τα δικά μας κίνητρα;
2. **Ακούω τον Ιησού**. Αναγγέλλει την προτεραιότητα της αγάπης μας για το Θεό διαμέσου του προσώπου του. Σε μια πρώτη ανάγνωση η φράση μπορεί να φαίνεται σκληρή : να προτιμήσει ένας το Θεό πριν από τους γονείς του, πριν από τα παιδιά του.
3. **Διαλογίζομαι**. Προτιμώ κάποιον ή κάτι, δεν σημαίνει ότι αποκλείω τα υπόλοιπα. Αλλά, στην ιεραρχία της αγάπης μας, ο Θεός έχει μια πραγματική θέση;

Κύριε, μάθε μας να αγαπούμε. (Πάτερ ημών).

Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου 2004

Ο Άσωτος γιος (Λουκά 15,11-32)

Πρέπει να διαλογιστούμε να διαλογιστούμε με τη σκηνή αυτή με τον πιο απλό τρόπο.

1. **Ο νεότερος γιος**. Η αυτάρκειά του. Δεν ξέρει να σκέπτεται. Η αχαριστία του. Οι απογοητεύσεις του. Η μεταμέλειά του, μάλλον συμφεροντολογική. Το κουράγιο του.
2. **Ο πατέρας**. Ατάραχος στην αγάπη του για τα παιδιά του. Ικανοποιεί την επιθυμία του νεότερου γιου του. Τον αφήνει να φύγει. Αλλά τον περιμένει καθημερινά και τον υποδέχεται χωρίς να του πει τίποτα την ημέρα της επιστροφής του.
3. **Ο πρωτότοκος**. Είναι κλεισμένος σ' αυτό που εκτιμά να είναι δικαίωμά του. Όλος ο κόσμος έχει χρέη, υποχρεώσεις απέναντί του, ακόμα και ο πατέρας του. Είναι κουφός μπροστά σε οποιοδήποτε άλλο επιχείρημα πέρα από τα δικαιώματά του. Είναι κουφός στην αγάπη και επομένως στη συγχώρηση.

Κύριε, σ' ευχαριστώ που είσαι ο Πατέρας μου, παρόλο που είμαι ο άσωτος γιος σου. (Πάτερ ημών).

Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου 2004
Ο πονηρός διαχειριστής. (Λουκά 16, 1-13).

Ο Ιησούς παίρνει ένα παράδειγμα από την καθημερινή ζωή, ώστε η μεταφορά να είναι πιο δυνατή.

1. **Κοιτάζω το διαχειριστή.** Καλείται από το αφεντικό του να δώσει λογαριασμό και βρίσκεται σε πολύ δύσκολη θέση. Έπαιξε και έχασε, Αλλά ξέρει να κάνει φίλους, ξεγελώντας ακόμη περισσότερο το αφεντικό του.

2. **Ακούω τον Ιησού.** Δεν επαινεί το διαχειριστή. Μας λέει ότι το αφεντικό του τον επάινεσε. Με απλά λόγια αλληλοθαυμάζονται. Μεταξύ κατεργαρέων η αλήθεια.

3. **Το συμπέρασμα του Ιησού** είναι ξεκάθαρο : επωφεληθείτε από τα αγαθά της γης με τον τρόπο των πιστών που στοχεύουν στη Βασιλεία του Θεού και για τους οποίους το χρήμα είναι ένα μέσον για να φθάσει κανείς στο σκοπό του.

Κύριε, μάθε μου να μοιράζομαι, μάθε μου να δίνω χωρίς υπολογισμούς και παζαρέματα , χωρίς εγωιστικές υστεροβουλίες (Πάτερ ημών).

Κυριακή 26 Σεπτεμβρίου 2004
Ο πλούσιος με το φτωχό Λάζαρο (Λουκά 16, 19-31

«**Υπήρχε ένας πλούσιος... και ένας φτωχός που λεγόταν Λάζαρος, ο οποίος καθόταν στο κατώφλι... Πολύ θα ήθελε να χορτάσει από τα ψίχουλα που έπεφταν από το τραπέζι του πλούσιου**»

Μην βιαστούμε να κατηγορήσουμε τον πλούσιο που μας θυμίζει τον εαυτό μας. Κανένας δεν μας λέει ότι ήταν κακός, απλά ήταν απορροφημένος από τις απολαύσεις του.

Δεν αντιλαμβάνεται την παρουσία του φτωχού που είναι μέρος διακοσμητικό, χωρίς σημασία! Είναι σαν να είναι ανύπαρκτος, κι αυτό είναι ακόμα χειρότερο. Σ' αυτή την ανυπαρξία βρίσκεται ο χειρότερος αποκλεισμός, εκεί εδρεύει η αμαρτία.

Εμείς με τι βλέμμα κοιτάζουμε τους φτωχούς ; Ποια θέση κατέχουν στη ζωή μας ; Ένας γάλλος επίσκοπος έγραφε κάποτε : «Θέλετε να μπειτε στο Βασίλειο του Θεού; Οι πόρτες, λέει ο Ιησούς θα είναι ορθάνοιχτες για σας, φτάνει να σας οδηγήσουν εκεί οι φτωχοί». Ας διαλογιστούμε πάνω σ' αυτά.

Κύριε Ιησού, Εσύ δεν πήγες στα παλάτια, αλλά στους αποκλεισμένους από την κοινωνία. Δώσε μας τη δύναμη «να βαστάζουμε ο ένας τα βάρη του άλλου» όπως μας είπε ο απόστολος Παύλος. (Πάτερ ημών).

π. Δημήτριος Δαλέζιος

Η Ενορία μέσα στην Εκκλησία

μια κοινότητα όπου επικρατεί η κοινωνία μεταξύ των μελών της

Μια συνέντευξη⁶ με τον π. Γιάννη Μαραγκό,
εφημέριο Ευαγγελιστρίας Σύρου

- *Πατέρα Γιάννη, θα θέλατε να μας πείτε ποιο είναι το ξεκίνημα της Ενορίας;...*

- Από την αρχή βλέπουμε ότι οι μαθητές του Χριστού ζουν και αναπτύσσονται μέσα από τις συγκεντρώσεις τους. Συγκεντρώσεις που δεν σημαδεύονται από την εσωστρέφεια αλλά από το άνοιγμα προς την ιεραποστολή. Συγκεντρώνονται για να διασκορπιστούν. Για να δώσω ένα παράδειγμα από το πρώτο βιβλίο που περιγράφει τις απαρχές της Εκκλησίας. Οι "περιλήψεις" του βιβλίου των Πράξεων¹ - χωρίς να ξεχνάμε ότι και αυτές είναι μάλλον εξιδανικευμένες περιγραφές παρά αντικειμενικές αποτυπώσεις - καθώς επίσης και μαρτυρίες από τα άλλα συγγράμματα της Καινής Διαθήκης μάς δίνουν μια εικόνα της πρώτης χριστιανικής κοινότητας η οποία μπορεί να είναι για μας πηγή έμπνευσης, σημεία σύγκρισης και στόχοι προς επίτευξη. Οι μαρτυρίες μας δείχνουν πως οι μαθητές του Χριστού συγκεντρώνονται (συνάξεις). Οι συγκεντρώσεις αυτές μερικές φορές αποτυχαίνουν, π.χ. στην Κόρινθο, και ο απόστολος Παύλος εντοπίζει την αιτία της αποτυχίας στο γεγονός ότι μερικοί συμμετείχαν σ' αυτές σκεπτόμενοι μόνο τον εαυτό τους.

- *Οι αναγνώστες μπορούν να βρουν στο ένθετο μια συνοπτική εικόνα της ιστορίας του θεσμού της Ενορίας. Ας σταθούμε πιο ειδικά στη Β' Βατικανή Σύνοδο, η οποία μίλησε διεξοδικά για την Ενορία.*

- Η Δεύτερη Οικουμενική Σύνοδος του Βατικανού στο διάταγμα για τη Θεία Λατρεία μάς προσφέρει την εξής περιγραφή της ενορίας: "Επειδή ο Επίσκοπος δεν είναι δυνατό να προϊσταται προσωπικά παντού και πάντοτε, σε όλο το ποίμνιο της Εκκλησίας του, είναι απαραίτητο να συγκροτήσει κοινότητες πιστών, μεταξύ των οποίων διακρίνονται οι ενορίες, που οργανώνονται τοπικά κάτω από την καθοδήγηση ενός ποιμένα, ο οποίος αντιπροσωπεύει τον Επίσκοπο, επειδή αυτές κατά κάποιο τρόπο αντιπροσωπεύουν την ορατή Εκκλησία του Χριστού, που απλώνεται σ' όλη τη γη"². Στη θεώρηση της Συνόδου λοιπόν η ενορία γίνεται κατανοητή ως "μια τοπική κοινότητα πιστών" η οποία "κατά κάποιο τρόπο αντιπροσωπεύει την ορατή Εκκλησία του Χριστού, που απλώνεται σ' όλη τη γη"³, στην οποία "ο ιερέας εφημέριος κατά κάποιο τρόπο καθιστά παρόντα τον Επίσκοπο"⁴.

Και στο διάταγμα για το Έργο των Επισκόπων, υπογραμμίζεται ότι η τέλεση της θ. Ευχαριστίας είναι το κέντρο της ζωής της ενοριακής κοινότητας⁵, και ότι οι ενοριακές κοινότητες πρέπει να αισθάνονται και να ζουν ως μέλη τόσο της εκκλησιαστικής επαρχίας τους όσο και της παγκόσμιας Εκκλησίας⁶. Η σωτηρία των ψυχών τέλος πρέπει να υπαγορεύει την ίδρυση ή κατάργηση ή συνένωση επί μέρους ενοριών⁷.

⁶ Η συνέντευξη δόθηκε στον π. Γαβριήλ Μαραγκό

Το διάταγμα για την ιεραποστολή των λαϊκών υπογραμμίζει ότι "η Ενορία προσφέρει φωτεινό παράδειγμα της "κοινοτικής" ιεραποστολής, γιατί συνδυάζει σε μια ενότητα όλες τις ανθρώπινες διαφορές που βρίσκονται μέσα της, και τις εισάγει στην παγκοσμιότητα της Εκκλησίας"⁸. Υποδεικνύει λοιπόν ότι οι λαϊκοί πρέπει να βρίσκουν στην ενοριακή κοινότητα το πιο καθαρό πρότυπο κοινοτικής ιεραποστολής και σημείο αναφοράς για την κατανόηση του τι είναι Εκκλησία.

Ο προσδιορισμός, λοιπόν, της φύσης της ενορίας δεν γίνεται με βάση κάποιο νομικό κριτήριο αλλά σε αναφορά προς την θ. Λειτουργία και διαμέσου αυτής η τοπική κοινότητα δεν βρίσκεται περιορισμένη σε μια περιοχή, αλλά σε μια δυναμική κοινωνία με την ανά τον κόσμο, Καθολική, Εκκλησία.

Σύμφωνα, τέλος, με το συνταγματικό διάταγμα περί Εκκλησίας μπορούμε να συνοψίσουμε τη φύση της Εκκλησίας ως εξής:

. Η Εκκλησία είναι ο Λαός του Θεού που ζει διαμέσου του Ιησού Χριστού σε κοινωνία με τον Θεό, και τα μέλη του ζουν σε αδελφική κοινωνία (1-2).

. Η Εκκλησία είναι ο Λαός που ζει σε ιεραποστολή (κεφ. 3-4).

. Η Εκκλησία είναι ένας Λαός που ζει σε διαρκή πορεία εξαγιασμού (κεφ. 5-6).

- *Θα σας πρότεινα να σταθούμε λίγο περισσότερο στην έννοια της κοινωνίας...*

Την κοινωνία ζωής που διατρέχει μεταξύ των μελών του Λαού του Θεού, τους δεσμούς και τις σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ τους, καθώς επίσης την φύση, τη μορφή και την λειτουργικότητα αυτού του λαού, μας βοήθη να τα κατανοήσουμε η εικόνα του ανθρώπινου σώματος, την οποία πρώτος χρησιμοποιεί ο αγ. Παύλος και ο οποίος μάλιστα χαρακτηρίζει την χριστιανική κοινότητα ως σώμα Χριστού. Στα ίχνη του Παύλου ακολουθεί και η Σύνοδος.

Όπως το ανθρώπινο σώμα είναι ένα συμπαγές σύνολο οργάνων που ζουν σε κοινωνία με το κεφάλι και μεταξύ τους, έτσι και στην Εκκλησία τα πρόσωπα, οι πιστοί, ζουν σε κοινωνία με τον Θεό Πατέρα, και μεταξύ τους, όχι με βάση τη καλή τους διάθεση αλλά μέσω του ενσαρκωμένου Λόγου του.

Όπως στο ανθρώπινο σώμα, κάθε σύστημα κυττάρων, κάθε όργανο, κάθε κύτταρο έχει το ρόλο του, το δικό του καθήκον, την δική του αποστολή για την υγεία του σώματος, έτσι και στην Εκκλησία κάθε πρόσωπο, κάθε οργανισμός, κάθε σύνολο προσώπων, είναι καλεσμένο να εκπληρώσει την αποστολή του για το καλό ολόκληρου του Σώματος, και μέσα από αυτό για το δικό του καλό.

Όπως στο ανθρώπινο σώμα κάθε μέλος ζει από τη ζωή που κατά βάση έρχεται από το κεφάλι, (η ανθρωπολογία και ανατομία δεν είναι η επιστημονική του 21ου αιώνα μ Χ, αλλά η λαϊκή του 1ου αιώνα μ.Χ.) έτσι και στην Εκκλησία κάθε μέλος πρέπει να ζει από την ζωή της κεφαλής, του Ιησού, και αφού ο Ιησούς είναι άγιος, όλη η Εκκλησία πρέπει να ζει σε πορεία αγιοσύνης.

Σύμφωνα λοιπόν με τη θεώρηση της Δεύτερης Οικουμενικής Συνόδου του Βατικανού και πιο συγκεκριμένα με το διάταγμα περί Λατρείας η ενορία γίνεται κατανοητή ως "μια τοπική κοινότητα πιστών" η οποία "κατά κάποιο τρόπο αντιπροσωπεύει την ορατή Εκκλησία του Χριστού, που απλώνεται σ' όλη τη γη"⁹.

Τότε η ενορία πρέπει είναι η Εκκλησία σε σμίκρυνση! Άρα και η Ενορία πρέπει να είναι

- ένας μικρός λαός σε κοινωνία με το Θεό Πατέρα μέσω του Ενσαρκωμένου Λόγου και με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος,
- ένας μικρός λαός του Θεού σε ιεραποστολή,

- ένας μικρός λαός του Θεού σε πορεία εξαγιασμού.

1.- Πρ 2,42-47 4,32-35 2.- (SC 41-42) 3.- (SC 41-42) 4.- (LG 28) 5.- (CD 30)
6.- (CD 30 AG 37) 7.- (CD 32) 8.- (AA 10) 9.- (SC 41-42)

Συνάξεις – συγκεντρώσεις

Οι μαρτυρίες μας δείχνουν πως οι μαθητές του Χριστού συγκεντρώνονται :

- για να προσευχηθούν (16, 13-15)
- για να ακούσουν τον Λόγο του Θεού (18, 4-5.11)
- για να τελέσουν το δείπνο του Κυρίου (2 Κορ17)
- για να μοιραστούν τους πόρους της κοινότητας (4, 32)
- για να ενημερωθούν για την πρόοδο της εκκλησίας όπως π.χ. οι ιεραποστολές (12, 12).
- για να συζητήσουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται και μάλιστα με ζωηρότητα, αλλά φτάνουν σε συμπεράσματα και αμέσως φροντίζουν να ενημερώνονται και οι άλλες εκκλησίες (15, 12).

απόλυτη δικαιοδοσία σ' όλη την πόλη όπου τελούνταν μια και μοναδική θ. Λειτουργία. Η αύξηση του αριθμού των πιστών είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθούν περισσότεροι «χώροι προσευχής». Τα μέλη του πρεσβυτερίου τελούσαν τη Λειτουργία σ' αυτές και εκεί συνάζονταν οι πιστοί, ανεξάρτητα από τον τόπο της διαμονής τους. Αυτοί οι πρεσβύτεροι ήταν βοηθοί και εκπρόσωποι του επισκόπου χωρίς όμως να έχουν δικαιοδοσία στην περιοχή.

Τέλη 2ου και αρχές 3ου αιώνα ο χριστιανισμός επεκτείνεται και στις αγροτικές περιοχές. Τότε καθιερώθηκε η ανάγκη σε ορισμένα σημεία η διαρκής παρουσία πρεσβυτέρων, εξουσιοδοτημένων από τον Επίσκοπο για τη διαποίμανση των πιστών.

Η κοινωνική δομή του Μεσαίωνα, που χαρακτηρίζεται από τη χαμηλή πυκνότητα αλλά και τη χαμηλή κινητικότητα του πληθυσμού. Το φεουδαρχικό σύστημα οργάνωσης της κοινωνίας που στηρίζει την εξουσία στην κατοχή της γης. Αργότερα η τακτική αυτή εισάγεται και στις πόλεις. Μόνο με την οικουμενική Σύνοδο της Τριδέντου (1545-1563) εισάγεται η υποχρέωση της διαίρεσης της εκκλησιαστικής επαρχίας σε ενορίες. Ο

εφημέριος υποχρεούται να κατοικεί στην ενορία του.

Σχόλιο στην επικαιρότητα

Αλληλεγγύη για σκύλους

Με μεγάλη συμπάθεια, ίσως και με μια κάποια δόση θλίψης, κοιτάζω, χωρίς το βλέμμα μου να είναι αδιάκριτο, τους ηλικιωμένους που είναι στην ουρά του ταμείου του σούπερμαρκετ. Πόσο μεγάλο φαίνεται το καρότσι με τα ψώνια! Με πόση προσοχή ψωνίζουν οι συνταξιούχοι! Τα λίγα πράγματα που βάζουν στο καλάθι τους είναι αυστηρά ζυγισμένα με το κοίταγμα της τιμής και την εξαντλητική σύγκριση της με τις άλλες μάρκες του ίδιου προϊόντος. Μπροστά μου έχω μια κυρία προχωρημένης ηλικίας η οποία κυριολεκτικά με εντυπωσίασε: αράδιασε μπροστά στην υπάλληλο του ταμείου ένα φραντζολάκι, ένα λίτρο γάλα, τρία μήλα και πέντε κονσέρβες τροφής για σκύλους! Αυτά που έδωσε για το σκύλο της είναι όσα έδωσε για το φαγητό της! Σκέφτηκα ότι ο σκύλος της πρέπει να είναι το παν στη ζωή της, ίσως να ζει μόνη της σ' ένα διαμέρισμα των τόσων πολυκατοικιών της συνοικίας που ζω κι εγώ, χωρίς παιδιά, συγγενείς, φίλους. Από δύο κυρίες που είναι πίσω μου στην ουρά ακούω να μουρμουρίζουν στην τοπική διάλεκτο «την είδες, έκανε πάλι την προμήθειά της». Απ' ότι πήρε τ' αυτό μου, οι κονσέρβες ήταν για την ίδια. Ένιωσα φρίκη σκεπτόμενος ότι τρέφεται με τροφή για σκύλους. Ζήτησα να μάθω πού μένει ώστε η Κάριτας της Ενορίας να ενδιαφερθεί. Μου απάντησαν κοφτά «πατέρα, ο Εφημέριος τη γνωρίζει πολύ καλά». Γυρίζοντας στο πρεσβυτήριο, μίλησα με τον Εφημέριο μου. Μου χαμογέλασε και μου είπε την εξής απίστευτη ιστορία.

Μια μέρα, λίγο πριν το μεσημεριανό, χτύπησε το κουδούνι του πρεσβυτερίου ένας μαροκινός. Εδώ όπως και σε πολλά μέρη της Δυτικής Ευρώπης, οι Ενορίες «βομβαρδίζονται» από πρόσφυγες από τα πιο απίθανα μέρη του κόσμου, ζητώντας από τον ιερέα φαγητό, σπίτι, ελεημοσύνη, δουλειά... Ο Εφημέριος, όταν ο μαροκινός του ζήτησε με μεγάλη αξιοπρέπεια να αγοράσει ένα πακέτο χαρτομάντιλα, ένα αναπτήρα, ένα σαπούνι, κάτι τέλος πάντων απ' αυτά που είχε στη τσάντα του, για να αγοράσει να φάει, γύρισε στην κουζίνα και του ετοίμασε ένα σάντουιτς. Ο μαροκινός όταν είδε το σάντουιτς, άρχισε να κλαίει με αναφιλητά αδύναμος να πει ευχαριστώ. Ο Εφημέριος τού χτύπησε με συμπάθεια την πλάτη και του είπε ότι περισσότερο δεν μπορούσε να βοηθήσει γιατί περνούν πολλοί κάθε μέρα και ζητούν από την Ενορία. Ο Μαροκινός σκούπισε τα δάκρυα του κι έβγαλε από τη τσέπη του μπουφάν του μια κονσέρβα τροφής για σκύλους. «Μου το έδωσε η κυρία που μένει πίσω από την αυλή της ενοριακής αίθουσας» είπε. Ήταν η κυρία του σούπερμαρκετ. Τις κονσέρβες με τροφές για σκύλους τις αγόραζε για να τις δίνει σ' όσους πρόσφυγες, αφρικανούς, ρουμάνους, ουκρανούς, молδαβούς (η πόλη είναι γεμάτη από λαθρομετανάστες αυτών των χωρών) της χτυπούσαν τη πόρτα.

Γι' αυτή τη γυναίκα (δυσκολεύομαι πλέον να την αποκαλέσω «κυρία») οι μετανάστες αξίζουν τη συμπάθεια που έχει για τους... σκύλους. Υπάρχουν τρόποι και τρόποι να ταπεινώσεις ένα απεγνωσμένο άνθρωπο. Αυτόν της σκυλοτροφής τον συνάντησα για πρώτη φορά στη ζωής μου.

π. Ιωάννης Ασημάκης

Ένας Θεός που μιλάει

Jacques Guillet

Το βιβλίο αυτό θέλει να βοηθήσει εκείνους που πιστεύουν, ώστε να έχουν μια πιο σωστή αντίληψη για το πώς ο Θεός «μιλάει» μέσα από τις σελίδες της Αγίας Γραφής. Όλοι γνωρίζουμε ότι η Αγία Γραφή είναι «θεόπνευστη», ότι η Παλαιά και η Καινή Διαθήκη μαζί περιέχουν τη «Θεία Αποκάλυψη», που λέμε ότι είναι ο «Λόγος του Θεού». Όλα αυτά όμως μπορούν να δημιουργήσουν σύγχυση. Οι άνθρωποι που έγραψαν τη Βίβλο δεν έγραφαν «καθ' υπαγόρευση», αυτά που έγραφαν είναι και δικός τους λόγος. Πώς, λοιπόν, μπορούμε να πούμε ότι μέσω αυτών των κειμένων είναι ο Θεός που μιλάει; Το ερώτημα αυτό είναι ασφαλώς ουσιαστικό για την πίστη μας. Από την απάντηση που θα δώσουμε εξαρτάται ο τρόπος με τον οποίο θα διαβάσουμε την Αγία Γραφή, αλλά επίσης και ο τρόπος με τον οποίο θα κοιτάξουμε τον κόσμο.